

OPETUKSEN TAVOITTEET JA PAINOPISTEALUEET

Perusopetukseen valmistavan opetuksen tavoitteena on antaa oppilaalle tarvittavat valmiudet suomen tai ruotsin kielessä, sekä muut tarpeelliset valmiudet esiopetukseen tai perusopetukseen siirtymistä varten. Opetuksen tavoitteena on tukea ja edistää oppilaiden tasapainoista kehitystä ja kotoutumista suomalaiseen yhteiskuntaan. Opetuksen tavoitteena on lisäksi tukea ja edistää oppilaiden oman äidinkielen hallintaa ja oman kulttuurin tuntemusta. Opetuksen tavoitteet määritellään tarkemmin oppilaan omassa opinto-ohjelmassa.

Ensisijainen tavoite on luku- ja kirjoitustaidon oppiminen ja sujuvoittaminen. Sen lisäksi painopistealueina ovat suomen kielen oppiminen, oppimistaitojen harjaannuttaminen, koulukäytänteisiin ja yhteiskunnan toimintakulttuureihin perehtyminen sekä peruskoulun oppiaineisiin tutustuminen. Mahdollisuuksien mukaan tuetaan myös oppilaan oman äidinkielen hallintaa ja kulttuurin tuntemusta.

Valmistavan opetuksen jälkeen oppilas:

- selviää suomen kielellä jokapäiväisissä kielenkäyttötilanteissa
- kykenee siirtymään ikäänsä ja kehitystasoaan vastaavaan perusopetuksen ryhmään tai muuhun jatko-opiskelupaikkaan ja on valmistautunut eri oppiaineiden opiskeluun
- osaa suomen kielen perusrakenteet ja eri aihepiirien perusanaston
- tietää lähiympäristöön, suomalaiseen luontoon, kulttuuriin, elinolosuhteisiin ja yhteiskuntaan sekä koulutukseen liittyviä perusasioita
- suhtautuu luottavaisesti tulevaisuuteensa Suomessa

OPETUSJÄRJESTELYT

Kohderyhmä

Valmistavaa opetusta annetaan jokaiselle 6-17 -vuotiaalle maahanmuuttajataustaiselle oppilaalle, jonka suomen kielen taito ei vielä ole riittävän hyvä perusopetuksen ryhmässä opiskeluun.

Valmistava opetus on vuosiluokkiin sitomatonta ja etenee kunkin oppilaan oman opinto-ohjelman mukaisesti.

Opetuksen kesto

Tuntimäärä on 6-10 -vuotiailla vähintään 900 tuntia ja vanhemmilla vähintään 1000 tuntia. Viikossa opetusta annetaan 20-30 tuntia. Valmistavaa opetusta voidaan tarvittaessa jatkaa pidempäänkin, jos katsotaan oppilaan edun sitä vaativan. Valmistavan opetuksen jälkeen oppilaalle määritetään taitoja ja valmiuksia vastaava luokka-aste ottaen huomioon oppilaan ikätaso.

Opetusryhmät ja -tilat

Valmistavaa opetusta varten perustetaan tarpeellinen määrä opetusryhmiä. Ryhmiä muodostetaan joustavasti oppilaiden tarpeita silmälläpitäen.

Oppimiseen vaikutetaan oppimisympäristön avulla. Oppimisympäristöllä tarkoitetaan oppimiseen liittyvien fyysisten ja psyykkisten rakenteiden kokonaisuutta.

Integroinnin periaatteet

Valmistavan opetuksen aikana oppilaita integroidaan esi- tai perusopetukseen, oppilaan ikätasoa vastaaviin suomen- tai ruotsinkielisiin opetusryhmiin oman opinto-ohjelman mukaan oppilaan omassa opinto-ohjelmassa määritellyllä tavalla. Integroinnin tavoitteena on edistää kotoutumista, opiskeluvalmiuksien ja suomen tai ruotsin kielen taidon kehittymistä sekä laaja-alaisen osaamisen ja eri oppiaineiden sisältöjen omaksumista. Oppilaan aikaisemmat tiedot ja taidot sekä edistyminen otetaan huomioon etenemisjärjestyksestä valittaessa.

Oppilaat integroidaan mahdollisimman varhain perusopetuksen ryhmien tunneille oppiaineissa, joissa puutteellinen kielitaito ei muodosta ylipääsemättömiä esteitä. Tällaisia oppiaineita ovat esimerkiksi taito- ja taideaineet. Integrointi on kaksisuuntaista. Myös perusopetuksen oppilaat tutustuvat uusiin opiskelutovereihin ja heidän tapoihinsa ja kulttuuriinsa.

Opetuksen painopiste on aluksi suomi toisena kielenä -opetuksessa. Toinen painopistealue on opiskelutaitojen ja koulukäytänteiden omaksuminen. Tiedollisten ja kielellisten tavoitteiden rinnalla korostetaan sosiaalisen turvallisuuden luomista. Tärkeää on tutustua perusopetuksen oppiaineisiin ja niiden opiskelutapoihin ja keskeisimpiin sisältöihin.

Opetuksessa noudatetaan kokonaisopetuksen periaatetta, jolloin samaa aihepiiriä käsitellään useiden oppituntien aikana. Eheyttämisen kannalta on tärkeää, että oppilas oppii vertaamaan omaa ja suomalaista kulttuuria sekä löytämään niistä yhteisiä piirteitä, jotka auttavat häntä sopeutumaan uuteen kotimaahan. Opetuksessa käytetään vaihtelevia menetelmiä, jotta kaikille tarjoutuisi mahdollisuus oppimiseen ja oivaltamiseen. Oppimiselle pitää antaa aikaa. Valmistavalle opetukselle ei ole määritelty valtakunnallista tuntijakoa eikä oppimäärää, vaan jokaiselle oppilaalle laaditaan oma opinto-ohjelma. Opetusta eriytetään mahdollisuuksien mukaan kunkin oppilaan yksilöllisen kehitystason edellyttämällä tavalla.

OHJAUS JA TUKITOIMET

Opinto-ohjelma

Opinto-ohjelma on suunnitelma oppilaan koulunkäynnin toteuttamiseksi. Siinä kuvataan seuraavia asioita:

- oppilaan lähtötaso, kuten esimerkiksi koulunkäyntihistoria, kielitaito ja vahvuudet
- opiskelupaikka ja -ryhmä sekä integraation toteuttaminen
- henkilökohtaiset oppimistavoitteet, joita tarkistetaan säännöllisin väliajoin
- opiskeltavat oppiaineet, niiden tuntimäärät
- kuvaus opiskelusta valmistavan opetuksen ryhmässä ja integraatiosta perusopetukseen
- tarvittavat tukitoimet

Valmistavan opetuksen aikana kartoitetaan oppilaan oppimisvalmiudet ja erityistarpeet. Ohjelman laatimisen lähtökohtina ovat oppilaan ikä- ja kehitystaso, opiskeluvalmiudet ja oppimistausta.

Opinto-ohjelman tehdään viimeistään kolmen kuukauden kuluttua siitä, kun valmistava opetus on aloitettu. Tulkin avulla varmistetaan, että oppilas ja hänen huoltajansa / edustajansa ovat tietoisia ohjelman sisällöstä. Lupa opetuksen järjestämisen kannalta välttämättömien tietojen siirtoon pyydetään ohjelman yhteydessä lapsen huoltajalta tai viralliselta edustajalta.

Opinto-ohjelman tekoon käytetään omaa kaavaketta. Opinto-ohjelmaa päivitetään tarpeen mukaan, yleensä kaksi kertaa lukuvuoden aikana. Päivitys pyritään tekemään myös oppilaan siirtyessä perusopetukseen, jolloin arvioidaan mm. oppilaan valmiudet ja tuen tarve perusopetuksessa.

Opinto-ohjelma voi olla osa oppilaan kotoutumissuunnitelmaa. Oppilaan ollessa tehostetun tai erityisen tuen piirissä hänelle laaditaan oppimissuunnitelma tai HOJKS.

Eriyttäminen

Esi- ja alkuopetusikäiset oppilaat

Oppilaan valmiudet esiopetukseen ja suomen kielen osaaminen ovat keskeisiä tekijöitä, jotka vaikuttavat siihen, miten eriyttäminen oppilasryhmässä toteutetaan. Vaihtelevien työtapojen ja harjoitteiden, sekä eritasoisten tehtävien avulla jokaiselle oppilaalle pyritään takaamaan riittävästi haasteita ja onnistumisen kokemuksia.

Luku- ja kirjoitustaidottomat oppilaat

Luku- ja kirjoitustaidottomien tai puutteellisen luku- ja kirjoitustaidon omaavien oppilaiden opetuksen pääpaino on suomen kielen luku- ja kirjoitustaidon oppimisessa. Oppilaan oman opinto-ohjelman tavoitteet asetetaan siten, että oppilaat saavat omalle taito- ja ikätasolleen sopivaa opetusta. Sisällöt valitaan niin, että ne tukevat arkitilanteista selviytymistä ja kotoutumista.

Opinto-ohjelmaa laadittaessa on otettava huomioon, että suomen kielen luku- ja kirjoitustaidon omaksuminen ja varmentaminen vaativat aikaa. Opinto-ohjelmassa tulee kiinnittää huomiota perusopetukseen siirtymisen aikatauluun. Tarvittaessa oppilaalla tulee olla mahdollisuus jatkaa opiskelua tuettuna valmistavan opetuksen ryhmässä tai muulla joustavalla tavalla, vaikka hänet on jo hallinnollisesti siirretty perusopetukseen.

Oppilashuolto

Oppilashuollon palveluita koulussa ovat kouluterveydenhuollon, koulupsykologin ja koulukuraattorin asiakastyö. Oppilashuoltoa toteutetaan yhteistyössä terveys-, sosiaali- ja nuorisotoimen sekä muiden yhteistyötahojen kanssa. Tällä yhteistyöllä edistetään myös oppilaan kotoutumista.

Valmistavan opetuksen oppilaat kuuluvat koulun oppilashuollon piiriin. Oppilashuolto on oppilaiden fyysisestä, psyykkisestä ja sosiaalisesta hyvinvoinnista huolehtimista, ja sen toteuttaminen kuuluu kaikille koulu yhteisössä työskenteleville. Oppilashuollon avulla edistetään

oppilaiden tervettä, tasapainoista kasvua ja kehitystä sekä luodaan edellytykset hyvälle oppimiselle. Erityistä huomiota on kiinnitettävä tuen tarpeiden varhaiseen tunnistamiseen.

Tarvittaessa oppilas saa yleistä, tehostettua ja erityistä tukea kuten perusopetuksen oppilaat. Erityisesti tulee huolehtia opinto-ohjelman päivittämisestä sekä nivelvaiheissa ohjauksesta ja tiedonsiirrosta uuteen opiskelupaikkaan. Ilman vanhempiaan Suomeen saapuneiden lasten ja nuorten erityistarpeet, kuten luotettavat ja turvalliset aikuiskontaktit, on huomioitava. Oppilaan huoltajille on annettava riittävät tiedot suomalaisen koulu-, sosiaali- ja terveydenhuoltojärjestelmän tukitoimien saatavuudesta, menetelmistä ja käytänteistä. Tarvittaessa on huolehdittava tulkkauksen järjestämisestä. Yhteistyötä tehdään tarvittaessa kotoutumissuunnitelman laatijoiden kanssa.

Oppilaanohjaus

Oppilaanohjauksen tavoitteena on, että maahanmuuttajaoppilas selviää mahdollisimman hyvin opiskelustaan koulussa. Sen tarkoitus on kehittää oppimisvalmiuksia ja ehkäistä ennalta oppimisvaikeuksia. Oppilaat totutetaan noudattamaan luokan ja koulun aikataulua ja muita sääntöjä sekä ymmärtämään täsmällisyyden merkityksen Suomessa, tiedostamaan oman ryhmän ja koulun jäsenyyden sekä tasa-arvon periaatteet. Lisäksi harjoitellaan suomalaisen koulun työtapoja, varsinkin aktiivisuutta ja itsenäistä tehtävän suoritusta. Työrauhan sekä yhteistyön merkitykseen kiinnitetään huomiota. Tärkeää on kiinnittää huomiota siihen, että oppilaalla on käsitys omista mahdollisuuksistaan jatko-opinnoissa ja työelämässä.

Yhteistyö kodin kanssa

Yhteistyön käynnistäminen oppilaan huoltajien kanssa on tärkeää heti valmistavan opetuksen alkaessa. Tavoitteena on vuoropuhelun aikaansaaminen oppilaan kasvun ja kehityksen tukemiseksi. Oppilaan opinto-ohjelmasta keskustellaan huoltajan kanssa. Tällöin valmistavan opetuksen opettaja saa tietoa oppilaan aikaisemmasta koulunkäynnistä sekä perheen tavoista ja kulttuurista. Oppilaan huoltajan on tärkeää tutustua suomalaiseen koulukulttuuriin, opetusmenetelmiin ja oppilaan arviointiin sekä koulun käytänteisiin. Tarvittaessa on käytettävä tulkkia, jonka avulla molemminpuolinen ymmärrys varmistetaan. Tärkeää on, että oppilaalle ja hänen perheelleen muodostuu selkeä ja realistinen kuva Suomen koulujärjestelmän mahdollisuuksista ja vaatimuksista.

Opetushenkilöstön ja muiden tahojen yhteistyö

Valmistavan opetuksen opettajien yhteistyö muiden oppilasta opettavien opettajien (esimerkiksi vieraan kielen opettaja, laaja-alainen erityisopettaja, luokan- ja/tai aineenopettaja/t, oman äidinkielen opettaja) ja oppilashuoltohenkilöstön kanssa on oleellista valmistavan opetuksen aikana. Opettajien välistä yhteistyötä on tarpeen tehdä oppilaan siirtyessä valmistavasta opetuksesta perusopetukseen. Jos oppilas siirtyy valmistavan opetuksen jälkeen perusopetukseen toiseen kouluun, on kouluun tutustumiselle varattava riittävästi aikaa. Keskeisen oppiaineen valikoiminen ja valmistavassa opetuksessa käsiteltävän oppiaineen määrittely ovat tärkeä yhteistyökohde oppilaan integraatiota ja perusopetukseen siirtymistä silmällä pitäen.

OPPISISÄLLÖT

Suomi toisena kielenä

Valmistavan opetuksen pääpaino on suomi toisena kielenä -opiskelussa. Opetuksen päämääränä on antaa riittävät suomen kielen valmiudet perusopetukseen siirtymistä varten. Sisältöjen valintaa ohjaavat oppilaan oletettu vuosiluokka perusopetuksessa sekä ko. vuosiluokan keskeiset käsitteet eri oppiaineissa. Tavoitteena on, että oppilas saavuttaisi kielen taitotasoasteikon tason A1.3-A2.1.

OPH kielitaidon tasojen kuvausasteikko: [Kielitaidon tasojen kuvausasteikko](#)

Oppilaan äidinkieli

Oppilaan oman äidinkielen opetuksen tavoitteena on tukea ja edistää äidinkielen hallintaa, kulttuuritaustan tuntemusta ja kulttuuri-identiteetin kehittymistä. Oman äidinkielen hallinta luo edellytyksiä myös suomen kielen oppimiselle ja muiden oppiaineiden oppimiselle. Valmistavan opetuksen oppilaille järjestetään oman äidinkielen opetusta mahdollisuuksien mukaan.

Muut kielet

Oppilaan kielellisistä valmiuksista ja suomi toisena kielenä -opintojen edistymisestä riippuu, voidaanko hänen omaan opinto-ohjelmaansa valmistavan opetuksen aikana sisällyttää vieraiden kielten opiskelua. Oppilaan taidot ja tiedot kartoitetaan, ja oppilas sijoitetaan sopivaan opetusryhmään, kun hänellä on siihen tarvittavat suomen kielen valmiudet.

Matemaattiset aineet

Opetuksen tavoitteena on, että oppilas pystyy seuraavana lukukautena seuraamaan sijoitusluokkansa suomenkielistä matematiikan opetusta. Jollekin oppilaalle tämä voi merkitä ainoastaan suomenkielisten nimitysten oppimista. 7-9 vuosiluokkien maahanmuuttajaoppilaiden joukossa voi olla myös sellaisia oppilaita, joiden tulisi lyhyessä ajassa opiskella usean vuoden matematiikan oppimäärän. Olennaista on valita keskeisimmät asiat ja harjoitella matematiikassa käytettäviä suomenkielisiä nimityksiä.

Opetus aloitetaan diagnostisella jaksolla, jonka jälkeen opettaja laatii kullekin oppilaalle suunnitelman sopivine oppimateriaaleineen. Sekä vuosiluokilla 1- 6 että 7 - 9 harjoitellaan runsaasti lukujen ja muiden suomenkielisten termien ymmärtämistä lausuen, kirjoittaen ja lukien niitä. Oppilaiden tieto- ja taitotason selvittäminen sekä aiemmin opitun varmentaminen on tärkeää valmistavan opetuksen aikana.

Matematiikan opiskelun keskeinen sisältö varsinkin alkuvaiheessa on matemaattisten käsitteiden ja sanaston omaksuminen suomen kielellä. Opetuksessa tulee käyttää systemaattisesti täsmällisiä käsitteitä ja kieltä, joita oppilastakin rohkaistaan käyttämään. Oppilaan oppimisprosessia helpotetaan ja syvennetään erilaisten havaintovälineiden ja toiminnallisten menetelmien avulla, joiden kautta matematiikan oppiminen liitetään oppilaan arkipäivään. Itsenäisen opiskelun edellytyksenä on perusopetuksen matematiikan opetuksessa ominaisten tehtävämuotojen tuntemiseen ohjaaminen.

Matematiikassa integroitumisen perusopetukseen voi joidenkin oppilaiden kohdalla toteuttaa melko varhain, koska matematiikan oma rakenne ja käsitteistö auttavat heitä seuraamaan opetusta, vaikka suomen kielen oppiminen olisi vasta alussa. Kielitaidon kehittyessä opetuksessa lisätään sanallisen ja soveltavan matematiikan tehtäviä.

Vuosiluokkien 7 - 9 opetuksessa varmistetaan ala-asteen keskeisten sisältöjen hallinta. Lisäaineeksi valitaan koulun yleisestä opetussuunnitelmasta oppilaan seuraavan lukukauden perusopetusluokka huomioiden. Jokaisessa ryhmässä harjoitellaan päässälaskua ja suullisesti annettujen pienehköjen ongelmien ratkaisua. Opetuksessa pyritään varmentamaan suomenkielisten ilmausten ymmärtäminen puhutusta kielestä.

Reaaliaineet

Opetuksen lähtökohtana ovat oppilaan aikaisemmat opinnot ja kulttuuritausta.

Opetuksessa hyödynnetään oppilaan tietämystä oman kieli- ja kulttuurialueensa luonnosta, elämäntavoista, historiasta ja yhteiskunnasta, kielistä ja kulttuureista.

Luonnontieteellisten oppiaineiden (ympäristö- ja luonnontieto, biologia, maantieto, kemia, fysiikka) sekä historian ja yhteiskuntaopin sanaston ja käsitteiden opiskelu liitetään suomen kielen opiskeluun.

Vuosiluokille 1. - 6. sijoittuvien oppilaiden, varsinkin alkuopetusvaiheessa olevien, kaikki opetus on mahdollista toteuttaa eheyttynä opetuksena, jolloin eteneminen luo luontevan ja orientoitumisaineissa motivoivan yhteyden suomen kieleen. Suomen kielen opiskelussa käytetään tekstejä ja sanastoa, jotka liittyvät koulun muuhun opetussuunnitelmaan. Samalla biologian tai historian opiskelu on suomen kielen opiskelua, jolloin voidaan palauttaa mieleen kielen rakenteita ja laajentaa oppilaan sanavarastoa.

Vuosiluokkien 1. - 6. valmistavan opetuksen ympäristö- ja luonnontiedon opiskelu tutustumiskäynteineen ja lähiympäristöön suuntautuvine retkineen tukee myös uuteen asuinympäristöön tutustumista ja siihen kotoutumista.

Valmistavan opetuksen aikana oppilaille pyritään antamaan sanavarasto, jonka avulla he voivat selviytyä opiskelusta perusopetuksen ryhmässä.

Luonnontieteellisten oppiaineiden, historian ja yhteiskuntaopin, käsitteistö ja rakenne ovat usein vaikeita 7. - 9. vuosiluokkien oppilaille, joilla ei ole vuosiluokkien 1. - 6. tietoja ja taitoja. Valmistavan opetuksen aikana opetus joudutaankin usein aloittamaan peruskäsitteistä ja perustaidoista. Eri oppiaineille ominaisten työskentelytapojen oppimiselle on varattava riittävästi aikaa. Erilaisia työtapoja harjoitellaan läpäisyperiaatteella mahdollisimman monen oppiaineen yhteydessä.

Uskontoa ei pääsääntöisesti opeteta valmistavan opetuksen aikana, ellei sopivaa opetusta muuten kunnassa ole järjestettynä. Etäopetuksen mahdollisuudet tulee myös hyödyntää, mikäli niitä on saatavissa.

Opettaja valikoi kunkin oppiaineen opetussuunnitelmasta oleellimmat sisällöt. Vuosiluokkien 7. - 9. valmistavassa opetuksessa yhteistyö aineenopettajan kanssa helpottaa sisältöjen valinnassa. Oppilas etenee opiskelussaan omien edellytystensä mukaan opinto-ohjelmaansa seuraten.

Taito- ja taideaineet

Taito- ja taideaineiden opetuksen tavoitteena on antaa maahanmuuttajaoppilaalle onnistumisen elämyksiä ja mahdollisuus ilmaista itseään monipuolisesti kielitaidoista riippumatta.

Taito- ja taideaineiden avulla pyritään tukemaan ja kehittämään oppilaan taustakulttuurille ominaisia taitoja sekä rohkaisemaan oppilasta tuomaan niitä tutuksi suomalaisoppilaille. Taito- ja taideaineiden opetuksessa pyritään antamaan suomalaisessa koulussa tarvittavia perustaitoja ja -tietoja sekä tuetaan oppilaan kokonaispersoonallisuuden kehitystä. Taito- ja taideaineiden opetuksessa on otettava huomioon oppilaiden kulttuuritaustasta ja uskonnollisesta vakaumuksesta johtuvat erityistarpeet ja rajoitukset ja pyrittävä joustavin järjestelyin mahdollistamaan osallistuminen oppiaineiden opetukseen. Myös työturvallisuuteen liittyvät erityiskysymykset tulee ottaa huomioon.

Taito- ja taideaineilla - liikunnalla, musiikilla, kuvataiteella, kotitaloudella ja käsityöllä - on suuri merkitys oppilaan itsetunnon ja motivaation kannalta, koska niiden yhteydessä oppilas voi näyttää osaamistaan, vaikka hänen kielitaitonsa olisi vielä rajallista tai muiden oppiaineiden hallinta olisi heikkoa. Taito- ja taideaineet kuuluvat suomalaisen perusopetuksen oppimäärään ja ne ovat kaikille oppilaille yhteisiä oppiaineita. Valmistavassa opetuksessa nämä oppiaineet toiminnallisina ja konkreettisina tukevat myös suomen kielen ja muiden oppiaineiden oppimista. Kaikkien taito- ja taideaineiden yhteydessä opitaan kullekin aineelle ominaisia käsitteitä ja sanastoa sekä ohjeiden ymmärtämistä ja noudattamista. Musiikki on keskeinen opittaessa suomen kielen sanojen rakentumista ja kielen rytmiä. Matematiikan opiskelua tukevat erityisesti taito- ja taideaineisiin liittyvä avaruudellinen hahmottaminen, geometriset sisällöt ja mittaaminen. Oppilaan integroiminen perusopetuksen ryhmiin aloitetaan yleensä taito- ja taideaineissa.

Taito- ja taideaineita hyödynnetään jatkuvasti valmistavassa opetuksessa, vaikka oppilaat jo integroituisivat näiden oppiaineiden oppitunneille perusopetuksen ryhmiin.

Tuntijako

Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa voidaan noudattaa seuraavaa joustavaa tuntijakoa:

OPPIAINEET vuosiluokat 1-6

Suomen kieli 7

Englanti 0-2

Orientoitumisaineet 1) 3-

Matematiikka 3-

Liikunta 2-3

Musiikki 1-

Kuvataide 1-

Käsityö 2-

OPPILAAN KOKONAISTUNTIMÄÄRÄ 20-

OPPIAINEET vuosiuokat 7-9

Suomen kieli 8-

Englanti 0-2

Orientoitumisaineet 1) 5-

Matematiikka 3-

Liikunta 2-

Musiikki 1-

Kuvataide 1-

Käsityö 2-

OPPILAAN KOKONAISTUNTIMÄÄRÄ 24-

1) Oppiainekokonaisuus, joka sisältää 1-6 -luokilla ympäristö- ja luonnontiedon sekä aineksia biologiasta, maantiedosta ja historiasta sekä 7-9 -vuosiluokilla biologian, maantiedon, historian, yhteiskuntaopin ja oppilaanohjauksen.

Opetuksen eheyttäminen

Valmistavassa opetuksessa noudatetaan kokonaisopetusperiaatetta, jolloin samaa aihepiiriä käsitellään useiden oppituntien aikana. Tarkoituksena on lisätä opetuksen johdonmukaisuutta ja parantaa oppimistuloksia. Opetuksen eheyttämisen kannalta on tärkeää, että oppilas oppii vertaamaan omaa ja suomalaista kulttuuria sekä löytämään niistä yhteisiä, ihmiselämälle yleisiä piirteitä, jotka auttavat häntä sopeutumaan uuteen kotimaahan. Omalla äidinkielellä annettu opetus ja tuki edistävät opiskelua ja kotoutumista. Omakielisen opetuksen ja tuen avulla saatu lisätieto oppilaan osaamisen tasosta auttaa muiden oppiaineiden tavoitteiden asettamisessa. Näin oppilas voi edistyä aineopinnoissaan, vaikka suomen kielen taidot kehittyisivätkin muita taitoja hitaammin. Omakielistä opetusta ja tukea annetaan oppilaan tarpeiden ja mahdollisuuksien mukaan.

TYÖTAVAT

Opettaja valitsee työtavat siten, että ne tukevat monipuolisesti tietojen ja taitojen oppimista, oppilaan kehittymistä oppijana sekä antavat mahdollisuuksia kasvuun yhteisön jäsenenä. Ryhmä- ja parityöskentely, yhteistoiminnalliset opiskelumenetelmät ja toisaalta yksilöllinen työskentely ja itsenäinen tiedonhankinta saattavat vaatia tottumista erilaisista opiskelukulttuureista tulevilta oppilailta. Opettajajohtoiset työtavat ovat edellä mainittujen menetelmien rinnalla tärkeitä erityisesti opetuksen alkuvaiheessa. Opetuksessa käytetään eri oppiaineille ominaisia, monipuolisia työtapoja. Opetuksen havainnollisuus, oppilaan ohjaaminen itsenäiseen tiedonhankintaan ja arviointiin sekä ongelmanratkaisukyvyyn kehittäminen ovat valmistavan opetuksen työtapojen valinnassa olennaisia. Tieto- ja viestintätekniikkaa hyödynnetään erilaisissa oppimistilanteissa ja eri oppiaineissa.

ARVIOINTI

Valmistavan opetuksen arvioinnin tulee olla ohjaavaa, kannustavaa, yksilöllistä, monipuolista ja oppilaan tulevia tavoitteita hahmottavaa. Oppilasta arvioidaan hänelle laaditun opinto-ohjelman ja valmistavan opetuksen yleisten tavoitteiden mukaan. Opettajan suorittaman arvioinnin tulee

perustua jatkuvaan ja monipuoliseen havainnointiin. Arviointiin osallistuvat valmistavan opetuksen opettajan lisäksi myös muut oppilasta opettavat opettajat. Myös oppilaan edellytyksiä itsearviointiin tulee kehittää. Arvioinnin avulla valmistavan opetuksen oppilaalle annetaan kuva myös perusopetuksen vaatimuksista. Suomen kielen tasoa arvioidaan kielitaidon tasojen kuvausasteikolla. Arvioinnin periaatteista, tavoitteista ja menetelmistä tulee antaa tietoa sekä oppilaalle että hänen huoltajalleen. Valmistavassa opetuksessa ei arvioida numeroin.

Todistukset

Perusopetukseen valmistavan opetuksen päätteeksi oppilaalle annetaan osallistumistodistus. Todistukseen tulee merkitä opiskellut oppiaineet, niiden laajuus ja opetuksen sisältö. Todistusta voidaan täydentää kuvaamalla oppilaan edistymistä perusopetuksen oppiaineissa valmistavan opetuksen aikana.

Perusopetuksen oppimäärään sisältyvien opintojen suorittaminen valmistavan opetuksen aikana Oppilaan omaan opinto-ohjelmaan voi kuulua perusopetuksen oppimäärän mukaisia eri oppiaineiden opintoja. Oppilas voi saada todistuksen edellä mainittujen opintojen hyväksytystä suorittamisesta osallistumalla perusopetuslain 38 §:ssä tarkoitettuun erityiseen tutkintoon. Erityisessä tutkinnossa voidaan suorittaa koko oppimäärä tai osia siitä, kuten esimerkiksi jonkin vuosiluokan oppimäärä. Arviointi voidaan antaa sanallisena arviona tai numeroarvosteluna. Jos oppilas suorittaa jonkin perusopetuksen oppiaineen koko oppimäärän valmistavan opetuksen ohessa, annetaan siitä numeroarvosana.